

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/104/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

28/2014. (II. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2013. február 11-én előterjesztett **panaszát** a 2014. február 12-én – dr. Kozma Ákos elnökhelyettes távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

m e g k ü l d i a z O r s z á g o s R e n d ő r f ő k a p i t á n y n a k .

A Testület megállapítása szerint a vizsgált ügyben **alapjogot súlyosan sértő intézkedésre került sor.**

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos elektronikus úton terjesztette elő panaszát, abban az alábbiakat adta elő.

2013. február 9-én 17 óra körüli időben a rendőrség az É. községi Általános Iskola aulájában fogánatosított intézkedést a panaszossal szemben. Az adott helyen és időben a panaszos egy nyilvános rendezvényen vett részt, amelyet az önkormányzat honlapján és a kuruc.info portálon is meghirdettek, illetve az arról szóló szórólapot a községben minden postaládába bedobták. A rendezvény résztvevői az ún. „Becsület Napjáról”, vagyis a német és magyar csapatok 1945. február 9-i, ún. „kitöréséről” emlékeztek meg. Erről az eseményről szeretett volna a panaszos újságíróként tudósítani.

A meghirdetett időponthoz (16 óra) képest közel egy órával később érkezett meg a helyszínre a rendezvény házigazdája, főszoneka, a község polgármestere: O. M. Z.. A polgármester II. világháborús tisztgyakorlóruhára emlékeztető uniformist és zöld rohamsisakot viselt, mint már korábban is (hiszen harmadik alkalommal került sor erre a megemlékezésre).

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Amint a polgármester meglátta a panaszost és társaságában egy jogvédő szervezet helyi irodavezetőjét, Sz. G.-t, a rendezvény résztvevői előtt, magából kikelve szitkozódni kezdett, és közölte, hogy ezen a rendezvényen a „liberális mocsok képviselői” nem kívánatosak, egyúttal a panaszost és társát azonnali távozásra szólította fel. Megjegyzi a panaszos, hogy a polgármester magatartását több kamerával is rögzítették.

A panaszos és társa jelezték, hogy nem hajlandók elhagyni a termet, mivel egy nyilvános rendezvényen vesznek részt, ahonnan nem tilthatják ki őket. Hivatkoztak arra is, hogy Sz. G. azon kevesek egyike a teremben, aki községbeli lakos, szemben azzal a mintegy 30 fővel, akik egy „betiltott és illegális újhungarista félkatonai alakulat”, a Magyar Nemzeti Arcvonal, valamint az Új Magyar Gárda öltözékét viselték, és nem községbeli illetékességűek. A polgármester ezt követően azzal fenyegette meg a panaszost és társát, hogy amennyiben nem hajlandók távozni, „hívom a rendőreimet”. A panaszos és társa ezután sem mozdult, holott a polgármester által felheccelt tömegeből többen tettek rájuk olyan megjegyzést, hogy addig hagyják el a rendezvényt, amíg azt a saját lábukon megtehetik. A panasz szerint a polgármester még mintegy 20 percen keresztül hangoztatta véleményét.

A panaszos meglátása szerint a polgármester haragját a róla és az általa alkotott közigazgatási-közbiztonsági modellről a megelőző évben egy oknyomozó internetes portálon megjelent cikksorozat váltotta ki, amit a panaszos írt. Az írás miatt a polgármester sajtópert indított, amit elvesztett, de a panaszos álláspontja szerint ezt azóta is képtelen megemészteni.

Időközben megjelent a helyszínen az (...) Rendőrőrs két egyenruhása, akik ún. „jobbikos kézfogással” köszöntötték a polgármestert, majd a panaszoshoz léptek, és társával együtt felszólították, hogy kövessék őket igazoltatás céljából. Ezt megelőzően azonban sem a polgármestertől, sem a panaszostól nem kérdezték meg, hogy mi a problémájuk. A panaszos ezt különösen azért kifogásolja, mert ők végig csendben ültek a helyükön, senkivel nem keveredtek konfliktusba, és nem reagáltak a polgármester kirohanásaira sem.

Ahogy kiléptek az épületből, megjelent egy fehér kisbusz, amelyből további hat egyenruhás rendőr szállt ki, valamint egy civil ruhás nő. Róla utóbb megtudta a panaszos, hogy ő az (...)Rendőrőrs vezetője. A panaszos ezután meg is kérdezte tőle, hogy a rendőrséget a polgármester irányítja-e, mert neki nagyon úgy tűnik, hogy a rendőrök úgy viselkednek, mintha a polgármester beosztottjai lennének. A rendőrnő, aki az események során nem mutatkozott be, erre azt válaszolta, hogy a panaszos téved, ő a parancsnok, és elnézést kérve jelezte, hogy csak a munkáját végzi. A panaszos megítélése szerint alighanem ő sem érezte helyénvalónak a rendőri beavatkozást. A panaszos azt válaszolta a rendőrnőnek, hogy ő is csak a munkáját szerette volna végezni, ezért utazott több mint 400 kilométert.

A panaszos megjegyzi, hogy több kérdést is feltett a rendőröknek, így rákérdezett, hogy miért éppen őket távolították el a rendezvényről, „miközben odabent egy betiltott, félkatonai szervezet tagjai éltetik Szálasit”, kíváncsi volt továbbá arra is, hogy miként minősülhet önkormányzati rendezvénynek „egy illegális újhungarista összejövétel”.

Amikor a panaszos ismételtén azt kérdezte, hogy milyen jogalapon vezették ki őket a rendőrök a rendezvényről, a rendőrőrs vezetője azt válaszolta, hogy nem vezette ki a panaszost senki, társával együtt maguktól távoztak.

A panaszos előadása szerint a rendőrök az épület előtt nem igazoltatták őket, arra csupán mintegy negyed órával később került sor, miközben már Sz. G. lakására tartottak.

A panaszos a fentiek alapján kéri, hogy az ügyet a Testület vizsgálja meg, különös tekintettel arra is, hogy neki, mint szabadúszó (egyéni vállalkozó) újságírónak az intézkedéssel összefüggésben mintegy ötvenezer forint anyagi kára is keletkezett (utazási költség és honorárium), mivel a rendőri fellépés miatt nem tudott az eseményről tudósítani.

A panaszos kéri a Testületet, hogy a fent leírt események vizsgálatakor vegye figyelembe a (...) címen elérhető írást.

2) A panaszos 2013. február 26-án postára adta az 1) pontban részletezett tartalmú, aláírással megerősített beadványát.

3) A panaszos 2013. március 5-én a Testület telefonos megkeresésére elektronikus úton megküldött levelében arról nyilatkozott, hogy 2013. február 11-én a Testülethez benyújtott beadvánnyal azonos tartalmú panaszt küldött a (...) Megyei Rendőr-főkapitányságra és Főügyészségre is, azonban azt kéri, hogy a panaszeljárást a Testület folytassa le. A panaszos előadta azt is, hogy telefonon felvette vele a kapcsolatot a Nyíregyházi Rendőrkapitányság ügyintézője, aki arról tájékoztatta, hogy a Testület eljárásának befejezéséig panaszügyének intézését felfüggesztik.

4) A (...) Rendőrkapitányság megküldte a panaszos által rendőri intézkedés ellen tett panasz alapján indult ügy felfüggesztésére vonatkozó 2013. március 5-én kelt végzését.

A Testülethez Sz. G. is panaszt nyújtott be, beadványát a Testület 103/2013. szám alatt vizsgálta.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatók.

1) A Testület megkeresésére dr. I. L. r. alezredes, a (...) Rendőrkapitányság kapitányságvezetője által küldött, 2013. június 10-én kelt tájékoztatás az alábbiakat tartalmazza.

A tájékoztatásban foglaltak szerint 2013. február 9-én É. Község Önkormányzata „Becsületnapi megemlékezést és fáklyás kitörés-emléktúrát” szervezett, amelynek biztosításáról a kapitányságvezető gondoskodott. A rendezvényt É. község polgármestere, dr. O. M. Z. 2013. február 4-én írásban jelentette be a (...) Rendőrkapitányság Közrendvédelmi osztályvezetőjének, valamint az (...) Rendőrőrs parancsnokának.

A panaszolt helyszínen és időpontban, 2013. február 9-én 16 órától 20 óráig fokozott ellenőrzés nem rendeltek el. A rendezvény külső helyszíneit nyílt rendőri jelenléttel biztosították.

A panaszolt rendőri fellépésben az (...) Rendőrőrs állományába beosztott rendőrök vettek részt, összesen hat fővel.

A kapitányságvezető tájékoztatása szerint az É. Általános Iskola épületében tartott rendezvényről, valamint a panaszos és Sz. G. épület előtt történő igazoltatásáról a rendőrség nem készített videofelvételt, ahogyan a fáklyás felvonulás békésen zajló részéről sem. A tájékoztatás emellett rögzíti azt is, hogy videofelvételt a rendőrség a panasz tárgyát képező történésekkel kapcsolatban készített, az esetlegesen felmerülő jogsértések objektív rögzítése céljából.

A tájékoztatásban foglaltak szerint a panaszos igazoltatásáról nem állítottak ki RK lapot, az igazoltatás során a panaszos adatait A. Á. r. tzls. körzeti megbízott leíró füzetében rögzítette, amelynek fénymásolata az iratcsomag részét képezi.

A Testület kérte az esetleges telefonos bejelentésekről készült hanganyagok megküldését, amivel kapcsolatban a kapitányságvezető azt a tájékoztatást adta, hogy É. Község Önkormányzatának segélyhívó számára dr. O. M. Z. polgármester tett bejelentést mobiltelefonról, azonban a hívásokat nem rögzítették.

A panaszost igazoltatás alá vonták. Az igazoltatásra azért került sor, mert a polgármester az (...) Rendőrsőn rendszeresített, a mindenkori szolgálatban lévő rendőrnél tartott szolgálati telefonra bejelentést tett, miszerint két személy zavarja a rendezvény menetét. Az egyenruhás rendőrök a bejelentett esemény tisztázása érdekében érkeztek a rendezvénynek helyet adó épületbe. A kapitányságvezető a rendőri intézkedés jogalapját a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 19. § és 29. §-aiban jelölte meg.

A tájékoztatás azt tartalmazza, hogy a panaszos a rendezvény hallgatói között ült az egyik széken, semmilyen jelét nem mutatta annak, hogy rendbontásra készülne, illetve hogy zavarná a rendezvényt.

A tájékoztatás rögzíti azt is, hogy, a rendőrök a panaszossal és társával szemben nem alkalmaztak kényszerítő eszközt.

A Testület azon kérdésére, hogy a rendőrök mennyiben tettek eleget az Rtv. 20. §-ban foglalt kötelezettségüknek, a kapitányságvezető azt a választ adta, hogy miután a két egyenruhás rendőr megkérte a panaszost és Sz. G.-t, hogy tisztázzák a körülményeket az iskola épülete előtt, ők önként elhagyták a rendezvényt. A tájékoztatás rögzíti: a panaszost az intézkedő rendőrök tájékoztatták arról, hogy a polgármester bejelentése szerint nem kívánatos személyek jelentek meg az önkormányzat rendezvényén, akik a rendezvényt zavarják. Ezen bejelentés tisztázása érdekében kérték a panaszost és Sz. G.-t a rendezvény elhagyására.

A tájékoztatás cáfolja azon panaszosi állítást, miszerint igazoltatás céljából hívták ki őt és Sz. G.-t az épületből, utóbb azonban mégsem igazoltatták őket a helyszínen, ahogyan azt is, hogy a panaszos igazoltatására csak akkor került sor, amikor elhagyták a helyszínt és Sz. G. háza felé tartottak.

Az eset kapcsán O. M. Z. ellen szabálysértési eljárás indult. (A Testület itt megjegyzi, hogy az eljárás nem a panaszos által sérelmezett eseménysorral kapcsolatban indult, hanem a szintén ezen a napon, Sz. G. háza előtt történtek miatt.)

2) A rendőrség megküldte az É. Község Önkormányzata által a (...) Rendőrkapitányságnak 2013. február 4-én megküldött „Bejelentés köztéri rendezvényről” tárgyú levelet.

A levélben foglaltak szerint a polgármester arról tájékoztatta a rendőrséget, hogy 2013. február 9-én 16 órától 20 óráig É. község főterén, a község környékén, illetve a Hagyományörző Tagiskola Árpád termében „Becsületnapi Megemlékezést és fáklyás kitörés- emléktúrát” szerveznek a II. világháború végén a Budapestet körülvevő ostromgyűrűből való 1945. február 11-i kitörés évfordulója alkalmából.

3) A rendőrség megküldte a (...) Rendőrkapitányság Közrendvédelmi és Határrendészeti Osztálya által a rendezvénnyel összefüggésben készített biztosítási tervet.

A biztosítási tervben foglaltak alapján a rendezvényt 2013. február 9-én 16 órától 20 óráig az általános iskolában rendezték meg, a rendezvény bejelentője O. M. Z. polgármester, akit a rendezésért felelős személyként is feltüntettek. A biztosítási terv rögzíti azt is, hogy a rendezvény nem tartozik az 1989. évi III. tv. hatálya alá.

A „közbiztonsági helyzet értékelése” alpont alatt olvasható, hogy a korábbi évek tapasztalatai alapján ezen a rendezvényen rendbontás, illetve atrocitás eddig nem volt, de indokolt a megfelelő számú rendőri erővel való biztosítás, mivel É. községben a korábbi években már volt konfliktus a helyi kisebbség és a szervező között. Ez a konfliktus a mindennapokban már nem jelentkezik, azonban tartani lehet attól, hogy a bejelentett rendezvényt provokációként értékeli, valamint az is elképzelhető, hogy magán a rendezvényen történik rendzavarás.

A biztonsági terv rögzíti azt is, hogy nem kell nagy tömegre számítani, azonban a különböző nézeteket valló személyek kereshetik annak a lehetőségét, hogy nézeteiket ezen a rendezvényen vagy annak keretében nyilvánítsák ki oly módon, hogy ezzel akár jogsértést is elkövethetnek, amivel összefüggésben rendőri beavatkozásra kerülhet sor. A rendkívüli események bekövetkezésekor a gyors és hatékony rendőri intézkedések megtétele érdekében szükséges és indokolt a Magyar Köztársaság Rendőrségének Csapatszolgálati Szabályzatában megfogalmazott taktikai eljárási szabályok alkalmazása.

A rendezvény vonatkozásában az Alkotmányvédelmi Hivatal vezetőjével szóbeli egyeztetés történt.

A biztosítási tervben foglaltak szerint a rendezvény biztosításának módja nyílt rendőri biztosítás, amelynek során rendőri erő az iskola épületében nem tartózkodik, azonban a biztosítás parancsnoka és helyettese, valamint egy közbiztonsági csoport úgy helyezkedik el, hogy az iskola szemmel látható legyen, annak megközelítése rövid idő alatt biztosítva legyen. A biztosítási terv tartalmazza azt is, hogy fel kell készülni arra is, hogy a gyalogosan közlekedőket is kíséreni tudják a rendőrök, mivel a bejelentés alapján fáklyás emléktúrát is szerveznek, valamint a korábbi években az iskolai rendezvényt követően 20-30 fő a településen keresztül ment a megemlékezések helyszínére, ezért ebben az évben is várható, hogy önkormányzati tulajdonban lévő utakon gyalogosan közelítik meg az emlékhelyet. Az útvonal pontosítására az őrsparancsnok szóban kísérletet tett a szervezővel, aki azonban a pontos útvonalat nem tudta megadni, mivel azt az aktuális időjárási viszonyoktól tette függővé, valamint közölte, hogy azt egyeztetni fogja a résztvevőkkel az iskolai rendezvényen.

A rendezvény ideje alatt a rendbontás esetén a biztosítás parancsnoka ad utasítást a rendőri intézkedésre és a kényszerítő eszközök alkalmazására, valamint a rendőri erők alkalmazására, átcsoportosítására.

A biztosítási terv a rendőri biztosítás módjánál azt rögzíti, hogy a rendezvény nem tekinthető kiemeltnek. A biztosítás célja a közrend és közbiztonság fenntartása, a személy- és vagyonbiztonság megóvása a rendezvény előtt, alatt és az azt követő időszakban. Cél továbbá a szabálysértések megelőzése, megakadályozása, megszakítása és a kialakult rendbontások felszámolása.

A biztosítási terv a rendőri feladatokat a rendezvény időszakai szerint sorolja fel. A terv rögzíti azt is, hogy olyan információ nem áll rendelkezésre, amely a rendezvényt megelőző időszakban nagyobb számú rendőri erő biztosítását teszi szükségessé. A felállítási helyükre beosztott rendőri állomány tagjai folyamatosan kapcsolatot tartanak a biztosítás parancsnokával, rendőri intézkedést csak a biztosítás parancsnokának utasítása alapján hajtanak végre.

A biztosítási tervben foglaltak szerint a biztosításban 15 fő rendőr vesz részt négy gépjárművel és három rádióval.

A rendezvénybiztosítás parancsnoka Cs. Sz. r. őrnagy, a bűnügyi biztosítás parancsnoka dr. M. P. r. őrnagy, a közbiztonsági csoport parancsnoka pedig A. Á. r. tzs.

A biztosítási terv tartalmazza továbbá a rendőri állomány fegyverzetére, felszerelésére és öltözetére vonatkozó előírásokat, továbbá a biztosítás parancsnokának, az alegységparancsnokoknak, valamint a szolgálati csoportokba beosztottaknak a feladatait, illetőleg az egyes csoportok rendezvény során teljesítendő feladatait, amelyek részletes ismertetésétől a Testület eltekint. A rendezvényt megelőző időszakban teljesítendő feladatok között szerepel az, hogy a rendőrök figyelemmel kísérik a rendezvényre érkezőket, illetőleg figyelnek arra, hogy a közterületen esetleg kialakuló rendbontások megelőzhetőek legyenek.

A dokumentációs csoport feladatai között az szerepel, hogy képrögzítő eszközök segítségével bizonyításra alkalmas módon dokumentálja a tömegben elkövetett jogsértéseket, az elkövetőket, sértetteket, valamint a már elfogott elkövetőt.

A biztosítási terv előírja azt is, hogy amennyiben a rendezvény helyszínén, az iskolában kell intézkedést foganatosítani, azt nagyfokú körültekintéssel kell végrehajtani. Az intézkedést lehetőleg úgy kell lefolytatni, hogy az a rendezvénytől elkülönülten történjen. Amennyiben lehetőség van rá és a kialakult helyzet lehetővé teszi, kerülni kell az intézkedést a rendezvény ideje alatt és csak a rendezvény után kell rendőri intézkedést foganatosítani. Amennyiben közterületen kerül sor rendőri intézkedésre, a vonulás során törekedni kell arra, hogy az intézkedés – a körülményekhez képest – gyors és határozott legyen, és rövid ideig tartson, az intézkedésről lehetőleg videofelvételt kell készíteni.

A biztosítási terv ezen kívül előírásokat tartalmaz a jelentések rendjére, az együttműködés szabályaira és a vezetés rendjére vonatkozóan. A biztosítási terv tartalmazza továbbá a felállítási helyekre, a rádió-hívónévre, valamint az erő-eszköz táblázatra vonatkozó három mellékletet.

4) A rendőrség megküldte az A. Á. r. tzs. által 2013. február 9-én készített jelentést is, amely az alábbiakat tartalmazza.

A. Á. r. tzs. az intézkedés napján 16 órától P. I. r. zls.-sal É. községben a B. út 27. alatt megtartott „Becsület napi” megemlékezés rendezvény biztosításában vett részt szolgálati

jármúval. A rendezvényt 15 rendőr biztosította, a biztosítás parancsnoka Cs. Sz. r. őrgy., az (...) Rendőrőrs parancsnoka volt, aki szintén a helyszínen tartózkodott.

A rendezvény első részét az általános iskola aulájában rendezték meg.

16 óra 56 perckor a szolgálati telefonra O. M. Z. polgármester bejelentést tett, hogy a rendezvényen tartózkodik két nem kívánatos személy, és erre tekintettel rendőri intézkedést kért. A polgármester azt állította, hogy ez a két személy zavarja a rendezvényt. A jelentést készítő rendőr ezt követően telefonon értesítette a parancsnokot, aki azt az utasítást adta, hogy a rendőr menjen be járőrtársával az iskolába és tájékozódjon a bejelentésről.

Ezt követően 17 órakor a rendőrök megjelentek az általános iskolában és felvették a kapcsolatot a polgármesterrel, aki elmondta, hogy a rendezvényen tartózkodik két személy, akik nem kívánatosak, mivel ez egy önkormányzati rendezvény, és ezekkel a személyekkel neki már több incidense volt, többször feljelentették őt, valamint valótlanosságokat írtak róla, és nem szeretné, hogy ez a két személy a rendezvényen jelen legyen. A polgármester által említett két személy (a panaszos és Sz. G.) a rendezvény hallgatói között ült a harmadik sorban. Semmilyen jelét nem mutatták annak, hogy bármilyen rendbontásra készüljenek.

A jelentést készítő rendőr a panaszoshoz és társához lépve udvariasan közölte velük, hogy fáradjanak ki a rendőrökkel az iskola elé, ahol tisztázhatják az ügyet, megjegyezve, hogy azért ott, hogy ezzel ne zavarják a rendezvény menetét. A panaszos és társa e kérésnek eleget tett. Szó nélkül felálltak a székekről és „mindenféle atrocitás nélkül a rendezvényt elhagyták”.

A r. tzls. az iskola előtt telefonon értesítette az őrsparancsnokot az esetről, aki a helyszínre érkezett.

A rendőr e közben a két személyt igazoltatta. Egyikük az általa ismert Sz. G. volt, aki kérdésre elmondta, hogy őt is meghívták a rendezvényre, ugyanis – akárcsak É. község többi lakójának – meghívót dobtak postaládájába. Sz. G. elmondta azt is, hogy a polgármester már legalább 70 alkalommal jelentette fel őt, ami miatt folyamatosan jár az ügyészségre, rendőrségre és bíróságra.

A másik igazoltatott személy a panaszos volt, aki elmondta, hogy újságíró (a jelentés egyébként rögzítette a panaszos újságírói igazolványának számát is). A panaszos elmondta azt is, hogy már több alkalommal írt újságcikket a polgármesterről egy újságban, valamint egyéb internetes oldalakon, illetőleg, hogy „ezen írások miatt van harag kettejük között”.

A jelentés rögzíti azt is, hogy a panaszos és Sz. G. elmondták, hogy azért jöttek a rendezvényre, hogy azt végighallgassák, semmilyen atrocitásra nem készültek, azt semmilyen kijelentéssel, tettel nem zavarták meg.

A rendőrök ezt követően tájékoztatták a panaszost és Sz. G.-t, hogy amennyiben akarnak, a rendezvényre visszamehetnek, azonban ők közölték, hogy nem akarnak provokációt, a rendezvényre nem mennek vissza, inkább Sz. G. lakására mennek. A panaszos és Sz. G. ezt követően távozott a helyszínről.

5) A rendőrség mellékelte továbbá egy fénymásolatot egy jegyzetfüzet lapjáról, amelyre kézírással felírták a panaszos és Sz. G. adatait.

6) A rendőrség mellékelte a (...) Rendőrkapitányság által 2013. február 11-én O. M. Z. ellen a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 170. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő garázdaság miatt tett feljelentést.

A feljelentésben foglaltak szerint a szabálysértés 2012. február 9-én 20 óra 27 perckor történt. Az aznap megrendezett megemlékezés során egy kb. 35 főből álló csoport békés fáklyás felvonulást tartott. A menet az általános iskolától indult a Sz. utcán keresztül külterületre, majd vissza a köztemetőhöz.

A Sz. utca 8. szám előtt elhaladva a szabálysértés alá vont személy rúdlámpával többször is bevilágított Sz. G. házának udvarába. A fényt látva a házból kijött Sz. G., Sz. G. édesanyja, valamint a panaszos. Sz. G. és édesanyja szóvá tette, hogy a polgármester miért világít be az udvarra és kérték, hogy menjen onnan.

Ezt követően heves szóváltás és kiabálás alakult ki a polgármester és Sz. G. között. O. M. Z. „liberális uraknak” nevezte Sz. G.-t és a panaszoszt, továbbá azt hangoztatta, hogy az ilyenek miatt tart itt az ország.

Sz. G. a saját tulajdonát képező ház teljesen körbe kerített udvarán tartózkodott, azt nem hagyta el, hanem a kerítésen belülről válaszolt emelt hangon O. M. Z.-nek.

A feljelentés rögzíti, hogy O. M. Z. az utcán, közterületen kiabált Sz. G.-nek úgy, hogy az másokban megbotránkozás keltésére objektíve alkalmas volt.

A szabálysértés elkövetése során Cs. Sz. r. őrgy. és dr. M. P. r.örgy. is több alkalommal felszólította a polgármestert, hogy cselekményét hagyja abba, fejezzék be a kiabálást, hangoskodást. A rendőrök a polgármestert felszólították, hogy folytassa a megemlékezést, illetve a fáklyás menetet, azonban O. M. Z. a „Jó, jó” kijelentéseket követően továbbra is hangosan a személyével kapcsolatos sérelmeit sorolta, és folytatta a kiabálást.

A polgármester időközben a Sz. G. tulajdonát képező ház udvarán tartózkodó panaszossal is heves szóváltásba keveredett. Az újságíró korábbi cikkeivel kapcsolatos peres ügyre vonatkozó kijavítást hangoztatta, amely a polgármester állítása szerint nem történt meg.

A polgármester csak többszöri rendőri felszólításra volt hajlandó abbahagyni a kiabálást, hangoskodást és folytatni a megemlékezést.

A helyszínen tapasztaltakról szolgálati kamerával három videofelvételt készítettek, amelyet a feljelentéshez csatoltak. A videofelvételek elemzése során a rendőrök megállapították, hogy a polgármester közterületen, olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsított, amely másokban riadalmat, illetve megbotránkozást kelthet, ezért ellene garázdaság szabálysértés miatt feljelentést tettek.

7) A rendőrség a panaszos és Sz. G. ügyében küldött továbbá három DVD lemezt.

a) Az egyik lemezen egy 7 perc 10 másodperc hosszúságú videofelvétel látható, amelyet az általános iskolában, a rendezvény megkezdésekor vettek fel.

A videofelvétel kezdetén a polgármester megkérdezi a kamerázó személytől, hogy „beindult-e”, valamint egy másik, kezében kamerát tartó civil ruhás személlyel is közli, hogy vegye fel az eseményeket. A felvételtől nem derül ki, hogy azt egy rendőr vette-e fel.

A felvételen látható, hogy a katonaruhában és síszemüvegben lévő polgármester maga megy a teremben elhelyezett széksorok egyikén helyet foglaló panaszoshoz és Sz. G.-hoz, majd közli a panaszossal, hogy egy internetes portálon háromszor kellett helyreigazítani a panaszos által megjelentetett cikket, amire a panaszos közli, hogy a becsületsértés miatt indult ügyet a polgármester elvesztette. A polgármester a panaszos szavait meg sem hallva folytatja mondanivalóját, közli azt is, hogy a panaszos egy újságban megjelent cikke miatt még most is folyik a per, majd elismétli a háromszoros helyreigazítással kapcsolatban közölteket.

A polgármester azzal folytatja, hogy a panaszos az önkormányzatra nézve lejárató szándékkal írt cikkeket, majd közli, hogy „mivel más a mi nézőpontunk és mivel nagyon sokszor kártékonyan állnak az önkormányzat munkájához, ezért megkérem Önöket, hogy az önkormányzat rendezvényéről – ahogyan Önök a liberálisok is, Novák Elődöt elküldik és kiküldik és nem vehet részt, mert provokáló személynek tekintik –, ezért mi nagyon szépen megkérjük Önöket, hogy hagyják el a termet. Az egész rendezvény fel lesz véve (itt a polgármester a felvételt készítő személyre mutat), meg lehet tekinteni a youtube-on, lehet ezt majd akkor elemezgetni, ahogy gondolja, de most megkérem, hogy az önkormányzat rendezvényét hagyják el.” Erre a panaszos megkérdezi, hogy milyen alapon kellene elhagyniuk a rendezvényt, közben azonban a teremben összegyűltek megtapsolják a polgármestert. A polgármester közli, hogy akkor hívják a rendőrséget, és közli azt is, hogy „ha Novák Elődnek el kell hagyni a liberális rendezvényeket, akkor én is megkérem Önöket”.

Közben a panaszos megkérdezi, hogy „Ön így szokott köszönni?”, amire a polgármester azt válaszolja, hogy „Engem ne tanítson Ön illemtanra”. A polgármester elkezd a telefonjának gombjait nyomni, közben Sz. G. kérdezi, hogy miért lenne probléma, ha végighallgatnák a rendezvényt, amire a polgármester azt válaszolja, hogy „Nem probléma, csak Magyarországnak üzenjük ezzel, hogy nem csak a liberálisoknak kell élni a liberális szabadságjogokkal, amit Önök és az ombudsman engedélyeznek, hanem visszafele is, a nemzeti oldalnak is kell élni, tehát nincs értéksemlegesség”, majd elnézést kér, mert közben mobiltelefonjáról hívást kezdeményezett.

A polgármester a telefonba a következőket mondja: „Halló, szervusztok, tehát itt van két úr, akit nem kívánatosnak minősítek itt a rendezvényen, és ugyanúgy, ahogy a liberálisok elküldik Novák Elődöt és Dúró Dórát és különböző embereket az ő különböző liberális rendezvényeiről, én szeretném megkérni, hogy vigyétek innen el őket, mert nem tudjuk elkezdni a rendezvényt, és azt mondom, hogy nem akarják önként elhagyni úgymond az aulát, nem tudjuk elkezdni a rendezvényt, kérek akkor rendőri intézkedést.” Valamit válaszol a hívott fél, amire a polgármester azt válaszolja, hogy köszönöm, majd leteszi a telefont.

Ezt követően a polgármester ismét a panaszoshoz és Sz. G.-hez fordul, folytatja az értéksemlegességről szóló nézeteinek kifejtését, majd közli azt is, hogy „hiszünk az értékhierarchiában, és akit mi nem kívánatosnak gondolunk, azokkal megfelelően fel kell lépni”. Erre Sz. G. megkérdezi a polgármestertől, hogy elmondaná-e, hogy mi a problémája azzal, hogy ők szeretnék őt meghallgatni, amire a polgármester közli, hogy meg lehet hallgatni vágtalanul a rendezvényről készült felvételeken. A panaszos közli, hogy kíváncsi, hogy a rendőrök erre mit mondanak és, hogy várják meg őket, amire a polgármester azt mondja, hogy ő is kíváncsi.

A videofelvételen ekkor (3 perc 20 másodperc) vágás látható, majd a polgármester, amint a széksorok előtt állva emelt hangon szólítja meg a panaszost, és ismét az internetes portálon megjelent cikkel kapcsolatos helyreigazításra utal. Újabb vágás után arról beszél, hogy a panaszos nem toleráns, és kérdezi, hogy a panaszost és társait miért zavarja ő. Ezt követően a jelenlévők egyike felszólal, hogy szavazzák meg, hogy a panaszos és társa elhagyják a termet, amire a polgármester közbeszól, hogy „Nem szavazzuk, nem szavazzuk, hanem a rendőrség hadd intézkedjen”.

Ezt követően a felvételen ismét vágás van, majd az látható, hogy a polgármester – még mindig a széksorok előtt állva – kiabál a panaszossal, előadva sérelmeit az egyik internetes portálon megjelent cikkel kapcsolatban, amelyben a panaszos – a polgármester véleménye szerint – gyalázkodóan írt róluk, megjegyezve azt is, hogy az internetes lapnak küldött postai levelet azonban nem lehetett kézbesíteni. Ezután azt mondja, hogy a honlap „fél van törve a hacker által”, „a hackerek feltörték a liberálisok blogját”, ezért nem lehet leszedni az őt gyalázó cikkeket. A polgármester – továbbra is erősen felfokozott állapotban – azzal folytatja, hogy „Ez a demokrácia nekik! Meg a tolerancia! Elegünk van ebből a toleranciából... Ez az üzenet Magyarország számára, hogy nem vagyunk toleránsak a rombolókkal szemben!”

A felvételen újabb vágás van, majd a következő képen már láthatóak a helyszínre érkező rendőrök. Az aulában zajló beszélgetéskor a polgármester – továbbra is emelt hangon – közli a rendőrökkel, hogy „Mi ugyanazokkal az indokokkal élünk, hogy mi nem kívánatosnak gondoljuk (itt mutat a panaszos és Sz. G. felé), és az az indokom erre, hogy a panaszos már három cikket, olyan mocskolódót írt rólam”. Ezután a polgármester kiabálva ismételt előadja a rendőröknek a cikkekkal és perekkel kapcsolatos – a korábbiakban már ismertetett – sérelmeit. Eközben látható az is, hogy a panaszos a székéről felállva két civilruhás férfival normális hangnemben beszélget (ennek részletei azonban nem hallhatóak), majd visszasétál helyére. A polgármester eközben továbbra is a rendőrökhöz beszél, a panaszos és Sz. G. eltávolításával kapcsolatban hivatkozik a Novák Előddel kapcsolatban korábban már elmondottakra, valamint arra is, hogy a helyreigazítási per miatt Budapestre kell járnia, de közli azt is, hogy amíg kell, járnia is fog, „de ezt most megelőzzük, így, hogy nem kérünk belőlük!”

Ezután ismét vágás következik, ami után a két rendőr a panaszos és Sz. G. által elfoglalt székek mellett áll, a beszélgetés nem hallható, és csak az látszik, hogy a panaszos és Sz. G. feláll. A felvétel nem tartalmazza a köztük elhangzott párbeszédet.

7 perc 2 másodpercnél a panaszos és Sz. G. a rendőrök kíséretében elhagyja a termet, amire a jelenlévők tapsolni kezdenek, a polgármester pedig azt mondja, hogy „ilyen tolerancia bajnokokat, akik nem toleránsak”.

A felvétel végén látható, hogy a panaszos, Sz. G. és a rendőrök kísétálnak a teremből.

b) A rendőrség egy másik DVD-n megküldte a 7. a) pontban részletezett eseményekről készült felvételt. Az eseményeket a felvétel ezen a lemezen két részletben tartalmazza. Az 5 perc 30 másodperces videofelvételen 3 perc 22 másodpercnél érkeznek meg a rendőrök, akikkel a polgármester kezét fog, majd „barátságosan lekezeznek”.

A felvételen 4 perc 53 másodpercnél a rendőrök a panaszos és Sz. G. székéhez mennek, a köztük elhangzott beszélgetés ezen a felvételen sem hallható, azonban az látható, hogy a

rendőrök odaérkezésekor a panaszos és Sz. G. a zsebeikben kezdenek keresgélni (feltehetően személyi igazolványaikat kérték el), majd a rendőrök valamit mondanak nekik, amire a panaszos és Sz. G. felállnak, felveszik kabátjukat, majd kísétnak a rendőrökkel.

c) A rendőrség küldött továbbá egy 1 perc 34 másodperces felvételt, amely a panaszos háza előtti esti eseményeket rögzíti, azonban tekintettel arra, hogy a felvétel jelen panasz vizsgálata szempontjából irreleváns, annak ismertetésétől a Testület eltekint.

8) A Testület fentiekén túl beszerezte az eseményre vonatkozó meghívót a (...) oldalról.

A meghívóban foglaltak szerint az önkormányzat „Minden kegyelettel emlékező honfitársunkat szeretettel várja”. A Testület a meghívó további részeit nem ismerteti, tekintettel arra, hogy annak tartalma a rendőrséghez történő bejelentés tartalmával lényegében megegyezik.

III.

A panaszos panaszbeadványában kifogásolta, hogy ismerősével, Sz. G.-vel újságíróként kívánt részt venni egy önkormányzati rendezvényen, amelyet azonban a polgármester által odahívott rendőrök kérésére el kellett hagynia, később pedig igazoltatták őt és ismerősét.

A fentiek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye IX. cikkben foglalt véleménynyilvánításhoz fűződő, XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz és XXVII. cikkében foglalt szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a rendőrök megfelelő jogalap birtokában vonták-e intézkedés alá a panaszost, azaz a rendőröknek az eset kapcsán fennállt-e az intézkedési kötelezettségük.

A Testület az intézkedési kötelezettség fennállását két részre bontva vizsgálta.

Az elsőként tisztázandó kérdés az, hogy fennállt-e a rendőrök intézkedési kötelezettsége akkor, amikor a polgármester telefonon bejelentést tett, ezt követően pedig azt kell megvizsgálni, hogy a helyszínen tapasztaltak megalapoztak-e bármilyen további rendőri fellépést.

a) Az első kérdéskörrel kapcsolatban az alábbiakat kell rögzíteni.

Nincs ellentmondás a rendelkezésre álló adatok között a tekintetben, hogy a rendőrök a polgármester hívása nyomán érkeztek a rendezvénynek helyet adó épületbe. Bár a hívásról nem áll rendelkezésre hangfelvétel, a Testületnek megküldött videofelvételből meglehetősen pontosan rekonstruálható, hogy mit közölt a rendőrökkel a polgármester.

A felvételen az látszik, hogy a polgármester a következőket mondja: „Halló, szervusztok, tehát itt van két úr, akit nem kívánatosnak minősíték itt a rendezvényen, és ugyanúgy, ahogy a liberálisok elküldik Novák Elődöt és Dúró Dórát és különböző embereket az ő különböző liberális rendezvényeiről, én szeretném megkérni, hogy vigyétek innen el őket, mert nem tudjuk elkezdni a rendezvényt, és azt mondom, hogy nem akarják önként elhagyni úgymond

az aulát, nem tudjuk elkezdni a rendezvényt, kérek akkor rendőri intézkedést”, erre valamit válaszol a hívott fél, amire a polgármester azt mondja, hogy köszönöm, majd leteszi a telefont.

Az Rtv. 13. §-ban foglaltak szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

Bár a felvétel alapján egyértelmű, hogy a polgármester – már a telefonhívásakor sem – azonosított a panaszos részéről olyan magatartást, amely a közbiztonság, vagy a közrend megsértésének, vagy akár veszélyeztetésének tekinthető (az, hogy valakit a polgármester „nemkívánatosnak” minősít, bizonyosan nem tekinthető így), a Testület e kérdés vizsgálatakor figyelembe vette a biztosítási tervben leírtakat is. A biztosítási terv ugyanis azt tartalmazza, hogy bár a korábbi évek tapasztalatai alapján a hasonló rendezvényeken rendbontás, illetve atrocitás nem volt, de más alkalmakkor előfordult konfliktus a helyi kisebbség és a szervező között.

Mіндеzek alapján a rendőrség részéről nem volt alaptalan az a feltételezés, hogy a konfliktusból kialakulhat olyan helyzet, amely a közrendet veszélyezteti, ezért **a rendőrség az Rtv. 13. §-ában foglalt intézkedési kötelezettségének keretei között járt el, amikor a parancsnok két rendőrt a helyszínre küldött a bejelentésben foglaltak tisztázása érdekében.**

b) Ettől függetlenül vizsgálendő kérdés, hogy a helyszínre érkező rendőrök tapasztalhattak-e a panaszos részéről bármilyen olyan magatartást, amely a panaszossal szemben további intézkedési kötelezettséget keletkeztetett rájuk nézve.

A rendőrségi iratok mindenben alátámasztják a panaszos azon állítását, hogy társával végig csendben ültek a helyükön és senkivel sem keveredtek konfliktusba.

Dr. I. L. r. alezredes tájékoztatása azt tartalmazza, hogy a helyszínre érkező rendőrök észlelése szerint a panaszos a rendezvény hallgatói között ült az egyik széken, semmilyen jelét nem mutatva annak, hogy rendbontásra készülne, illetve hogy zavarná a rendezvényt.

A. Á. r. tzls. jelentése szerint a polgármester azt mondta neki és társának, hogy a rendezvényen tartózkodik két személy, akik nem kívánatosak, mivel ez egy önkormányzati rendezvény és ezekkel a személyekkel neki már több incidense volt, többször feljelentették őt, valamint valótlanosságokat írtak róla és nem szeretné, hogy ez a két személy a rendezvényen jelen legyen. A polgármester által említett két személy (a panaszos és Sz. G.) a rendezvény hallgatói között ültek a harmadik sorban és semmilyen jelét nem mutatták annak, hogy bármilyen rendbontásra készüljenek.

A videofelvétel is azt mutatja, hogy a polgármester a cikkekre valamint a panaszos és társa nemkívánatos mivoltára hivatkozik. Közli a rendőrökkel, hogy „Mi ugyanazokkal az indokokkal élünk, hogy mi nem kívánatosnak gondoljuk (itt mutat a panaszos és Sz. G. felé), és az az indokom erre, hogy a panaszos már három cikket, olyan mocskolódót írt rólam”. Ezután a polgármester kiabálva ismételtlen előadja a rendőröknek a korábbiakban már ismerttetett cikkekkal és perekkel kapcsolatos sérelmeit. A polgármester a panaszos és Sz. G. „eltávolításával” kapcsolatban hivatkozik a Novák Előddel kapcsolatban elmondottakra,

valamint arra is, hogy a helyreigazítási per miatt Budapestre kell járnia, de közli azt is, hogy amíg kell, járni is fog, „de ezt most megelőzzük, így, hogy nem kérünk belőlük!”

Maga a polgármester is egyértelművé tette tehát, hogy bejelentését nem a panaszos rendezvényen tanúsított magatartására, hanem a köztük fennálló, korábbra visszanyúló személyes ellentétekre alapozta.

Nyilvánvaló ezért, hogy nem csak a rendőrök által észleltek, de a polgármester által elmondottak sem utaltak arra, hogy akár a panaszos, akár Sz. G. bármilyen olyan magatartást tanúsított volna, amely a nyilvánosan meghirdetett önkormányzati rendezvényt megzavarta, vagy ezzel akár csak fenyegetett volna.

A tényállás helyszíni tisztázása után nem merülhetett fel ezért a rendőrökben olyan magatartásnak a minimális gyanúja sem, amely a közbiztonságot, a közrendet sértette vagy veszélyeztette, és ezért további intézkedés szükségességét felvetette volna.

Fentiekre tekintettel a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos intézkedés alá vonása a helyszínen tapasztaltak alapján teljes mértékben indokolatlan, és ekként jogsértő volt. Ebből következően a panaszzal szemben fogantatott valamennyi további rendőri intézkedés is jogsértőnek minősül.

Annak megállapítása érdekében, hogy a panaszos mely alapjogait érte sérelem, a Testület röviden vizsgálata alá vonta a panaszzal szemben fogantatott egyes intézkedéseket is.

2) A Testület a panaszos igazoltatásával összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja értelmében a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A fent kifejtetteknek megfelelően a panaszos vonatkozásában a közrend, a közbiztonság védelmének szükségességét alátámasztó indok nem merült fel, az egyéb igazoltatási okok pedig nyilvánvalóan teljességgel irrelevánsak az ügyben.

A Testület e körben egyetértőleg utal a „Tájékoztató az állampolgárok részére a rendőri igazoltatásról” című, az Országos Rendőr-főkapitányság által 2008-ban megjelentetett kiadványra (http://akadalymentes.orfk.hu/data/cms496111/tajekoztato_igazoltatas.pdf), amely rögzíti, hogy „az igazoltatás – mint minden rendőri intézkedés – célhoz kötött. Alapelvként rögzíthető az is, hogy az igazoltatás nem lehet önmagáért való, mindig kell lennie valamilyen alapjának és céljának. A legjellemzőbb ezek közül az, hogy valamilyen további rendőri intézkedés szükségességének megítéléséhez, bizonyos hatósági eljárás lefolytatásához szükséges az adott személy kilétének megállapítása.”

A célhozkötöttség miatt az igazoltatás megfelelő jogalapjának, illetve jogszerű céljának hiányát az országos rendőrfőkapitány gyakorlata is a panaszt megalapozó körülménynek tekinti. A 29000/105/1271/2010. RP. számú panaszügyben hozott határozatában például a főkapitány rögzítette, hogy a beláthatatlan kanyarban várakozó rendőrségi gépkocsi láttán

hangjelzést adó „panaszos által használt hangjelzés az adott közlekedési helyzetben indokolt volt, illetve a rendőrök és a panaszos között kialakult közlekedési nézeteltérés a rendőri intézkedésre [az igazoltatásra] okot nem adhatott, ezért [...] a sérelmezett rendőri intézkedés szakszerűtlen és jogszerűtlen volt”, és a panaszosnak helyt adott.

A Testület a fentiek alapján – az intézkedést a célhoz kötöttség szempontjából vizsgálva – megállapította, hogy a panaszos igazoltatására a rendőrök nem rendelkeztek megfelelő jogalappal, így az intézkedéssel összefüggésben sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga.

A jogsértés súlyosságát fokozza, hogy a rendőrök rögzítették a panaszos adatait, noha a 29. § (3) bekezdése értelmében ennek csak akkor van helye, ha további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy ezt egyéb körülmények indokolják.

Megerősíti ezt a követelményt a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (Szolgálati Szabályzat) is, amelynek 25. § (2) bekezdése rögzíti, hogy az igazoltatás során meg kell állapítani az igazoltatott személyazonosságát, és – *akinél ez a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják* – az igazoltató lapon rögzíteni kell az igazoltatottnak az Rtv. 29. § (8) bekezdése szerinti személyazonosító adatait, az igazolványának sorozatát és számát, valamint az igazoltatás helyét, idejét és okát.

Jelen ügyben magukból a rendőrségi iratokból is egyértelmű, hogy a panaszos vonatkozásában további eljárás, intézkedés szükségessége nem merült fel, és egyéb olyan körülményt sem jelöltek meg a rendőrök, amely az adatrögzítést megalapozhatta volna.

Szintén külön aggályos, hogy a panaszos igazoltatására vonatkozó adatokat a rendőrök nem igazoltató lapra vezették, hanem egy füzetlapra.

A Testület már a 126/2008. (X. 29.) sz. állásfoglalásában is lényeges garanciális elemnek minősítette azt, hogy igazoltatás során az adatok rögzítése – a Szolgálati Szabályzat 25. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően – igazoltató lapra (RK lapra) történjék. A vonatkozó jogszabályok ugyanis csak ehhez a formához kötik azokat az adatkezelési garanciákat – így az Rtv. 29. § (7) bekezdésében foglalt 180 napos megsemmisítési határidőt is –, amelyek betartásával a személyes adatok kezelése nyomon követhető. Ha tehát a rendőr nem RK lapra, hanem például egy sima fehér papírra jegyzi fel a maga számára az adatokat, akkor azok kikerülnek a törvényi kontroll alól és fennáll annak a lehetősége, hogy a jogszabályi garanciák – mint pl. a felhasználhatóságra és a megsemmisítésre vonatkozó szabályok – részben vagy egyáltalán nem érvényesülnek. Ez nem feltétlenül jelenti azt, hogy ilyen esetekben az adatok kezelése szükségszerűen jogellenesen történik (bár jelen esetben ez is megállapítható), további sorsuk azonban már jogszabály szerint nem ellenőrizhető, és az objektív lehetősége legalább is megteremtődik annak, hogy az említett biztosítékokat mellőzni lehessen. Ez kiszámíthatatlan, bizonytalan helyzetet teremt az igazoltatott számára, hiszen nem tudhatja biztosan, hogy adott esetben személyes adatait a jogszabályoknak minden tekintetben megfelelően fogják-e kezelni.

A Testület ezen megközelítésével az országos főkapitány is egyetértett a Testület 489/2010. (XII. 1.) számú állásfoglalásának kapcsán, amikor a 29000/105/644/2010. RP. számú panaszügyben kifejtette, hogy mivel a Szolgálati Szabályzat értelmében az adatokat igazoltató

lapon kell rögzíteni, „ezért a panaszos adatainak rögzítése egy sima, A/4-es lapra szintén jogszerűtlenül történt”.

A fentiekén túl ezért **a Testület szükségesnek tartotta rögzíteni, hogy a panaszos adatainak rögzítésére is jogszerűtlen módon, alapjogot sértő eljárással került sor, ami – az igazoltatás jogszerűsége esetén – önmagában is megalapozná a személyes adatok védelméhez fűződő jog megsértését, de minthogy a Testület már magát az igazoltatást is jogszerűtlennek minősítette, így ezt csupán a jogsértést tovább súlyosító körülményként vette figyelembe.**

3) A Testület a panaszos teremből történő kivezetésével kapcsolatban az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos beadványában azt adta elő, hogy a polgármester telefonos bejelentésére érkező rendőrök a panaszoshoz léptek, és társával együtt felszólították, hogy kövessék őket igazoltatás céljából. Ezt megelőzően azonban sem a polgármestertől, sem a panaszostól nem kérdezték meg, hogy mi a problémájuk.

Elmondása szerint a panaszos rákérdezett, hogy miért éppen őket távolították el a rendezvényről, „miközben odabent egy betiltott, félkatonai szervezet tagjai éltetik Szálasit”, majd amikor az iránt érdeklődött, hogy milyen jogalapon vezették ki őket a rendőrök a rendezvényről, a rendőrség vezetője azt válaszolta, hogy nem vezette ki a panaszost senki, társával együtt maguktól távoztak.

A kapitányságvezető által megküldött tájékoztatás azt tartalmazza, hogy az intézkedő rendőrök közölték a panaszossal, hogy a polgármester azon bejelentésének tisztázása érdekében kéri őt és Sz. G.-t a rendezvény elhagyására, amely szerint nemkívánatos személyek jelentek meg az önkormányzat rendezvényén, akik a rendezvényt zavarják. A tájékoztatás szerint miután a két egyenruhás rendőr megkérte a panaszost és Sz. G.-t, hogy tisztázzák a körülményeket az iskola épülete előtt, ők önként elhagyták a rendezvényt.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint a rendőrök udvariasan felhívták a panaszost és társát, hogy fáradjanak ki velük az iskola elé, ahol tisztázhatják az ügyet, megjegyezve, hogy azért ott, hogy ezzel ne zavarják a rendezvény menetét. A jelentés azt is tartalmazza, hogy az igazoltatást követően a rendőrök arról tájékoztatták a panaszost és Sz. G.-t, hogy amennyiben akarnak, a rendezvényre visszamehetnek, azonban ők közölték, hogy nem akarnak provokációt, ezért a rendezvényre nem mennek vissza, inkább Sz. G. lakására mennek.

A rendelkezésre álló videofelvétel tanúsága szerint a rendőrök a polgármester által elmondottak meghallgatását követően a panaszoshoz és Sz. G.-hez mentek, akik a rendőrök kérésére (ez ugyan a felvételen nem hallható, de a látottakból valószínűsíthető) zsebeikben igazolványaikat kezdték el keresni, majd felálltak és a rendőrökkel együtt elhagyták a helyszínt.

Mindenekelőtt annak leszögezése szükséges, hogy a rendezvény elhagyása a panaszos és társa részéről nem tekinthető önkéntesnek attól, hogy nem szegültek ellen a rendőri intézkedésnek. A rendőrség által is hivatkozott Rtv. 19. § szerint a rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak

jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

Az valamennyi rendőri iratból kiderül, hogy a rendőrök megkérték a panaszost és társát arra, hogy az intézkedés folytatására az iskola előtt kerüljön sor, ami szükségszerűen a rendezvény helyszínének elhagyását tette szükségessé. Az, hogy a panaszosok eleget téve a felhívásnak és az Rtv. 19. §-a szerinti kötelezettségüknek, maguk mentek ki az iskola elé, és nem volt szükség a kényszerrel történő kivezetésükre, nem teszi a rendezvény elhagyását önkéntessé.

Tehát még ha az események a rendőrök által elmondottak szerint zajlottak volna is (azaz ha a rendőrök az iskola előtt igazoltatták volna a panaszost és társát, majd jelezték volna, hogy visszamehetnek a rendezvényre), akkor sem lehetne úgy tekinteni, hogy a panaszos és társa önként hagyták el – még ha csak rövid időre is – a rendezvényt. Ebben az esetben is meg kellene állapítani a panaszos szabad mozgáshoz való jogának sérelmét, noha annak foka az időben rövidebb korlátozás miatt némiképp kisebb fokú lenne.

A Testület álláspontja azonban az, hogy a rendőrök – a panaszosi elmondásnak megfelelően – a rendezvény elhagyására hívták fel a panaszost és társát. A Testület erre az ügy összes körülményének mérlegelése alapján jutott az alábbiak szerint.

A polgármester telefonhívása és a helyszínre érkező rendőrök tudomására hozott szándéka is nyilvánvalóan arra irányult, hogy a panaszos és társa ne vegyen részt a rendezvényen. Figyelembe véve, hogy a rendőrök a helyszínen – a saját jelentésük szerint is – megállapították, hogy a panaszosok magatartása semmilyen jogellenesség gyanúját nem veti fel, és hogy maga a polgármester is egyértelművé tette, hogy személyes ellenszenvé áll a kérése mögött, valójában nem merült fel olyan körülmény, amelyet tisztázni kellett/lehetett volna a panaszossal és társával (a rendőri jelentések azt nem is részletezik, hogy mit kívántak tisztázni az ügyön a rendőrök). A rendőrök ennek ellenére a helyszín elhagyására szólították fel, és ezzel eltávolították a felhívásnak eleget tévő panaszost és társát, ami arra mutat, hogy a polgármester szándékának megfelelő módon azt kívánták elérni, hogy a panaszos és társa ne legyen jelen a rendezvényen.

Az is nyilvánvaló (és a rendőrök számára is nyilvánvaló kellett legyen), hogy a kialakult helyzetre tekintettel a panaszos és társa ténylegesen csak akkor térhetett volna vissza a rendezvényre, ha a rendőrök velük visszamennek, és tudatosítják a polgármesterben, hogy jogszerűen nem távolíthatat el jogsértő magatartást nem tanúsító személyeket egy nyilvános önkormányzati rendezvényről. Azt azonban maguk a rendőrök sem állítják, hogy ezt felajánlották volna. Összességében nem életszerű tehát, hogy a polgármester kérésére megjelent, az ott tapasztaltak ellenére a polgármesteri felszólítással összhangban a panaszost és társát a helyszín elhagyására felhívó rendőrök célja ne a panaszosnak és társának a rendezvényről való eltávolítása lett volna. Szintén nem életszerű, hogy a munkavégzés céljából a helyszínre érkező és ennek ellehetetlenülése miatt anyagi veszteséget elszenvedő panaszos ne próbált volna visszatérni a rendezvényre, ha erre a legcsekélyebb lehetősége is mutatkozik.

Mindebből tehát az a következtetés vonható le, hogy a panaszos és Sz. G. nem önként hagyták el a helyszínt, és valójában nem volt lehetőségük visszatérni a rendezvényre.

Tekintettel arra, hogy a panaszos intézkedés alá vonása szükségtelen volt, továbbá semmilyen egyéb körülmény nem merült fel, amely a panaszosnak a rendezvényről való

eltávolítását indokolta volna, a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőrök ezen intézkedése sértette a panaszos szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához fűződő alapvető jogát.

4) A Testület ebben a körben értékelte azt is, hogy a panaszos a rendezvényen újságíróként kívánt részt venni, a rendezvényről való eltávolítása ezért abban is meggátolta, hogy újságírói feladatát ellássa.

A feltárt tényállásból kitűnik, hogy a polgármester számára ismert tény volt, hogy a panaszos újságíró. A rendőri jelentés alátámasztja azt is, hogy a rendőrök is tudomással bírtak erről, hiszen a rendőrök a panaszos újságíró igazolványának számát is rögzítették.

Az Alaptörvény IX. cikke garantálja mindenki számára a véleménynyilvánítás szabadságát. Amint azt az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4-én kelt Egyezmény 10. cikke is egyértelművé teszi, ez a jog magában foglalja az információk, eszmék megismerésének és közlésének szabadságát is „anélkül, hogy ebbe hatósági szerv beavatkozhasson”.

Nyilvánvaló, hogy a rendőrség fellépése a panaszost meggátolta abban, hogy egy nyilvános politikai rendezvényen részt vehessen, az ott elhangzottakat megismerhesse és arról a széles nyilvánosságot tájékoztathassa. Mivel pedig ennek a beavatkozásnak semmiféle jogszerű alapja nem volt, a rendőri fellépés sértette a panaszos véleménynyilvánításhoz fűződő alapvető jogát.

IV.

A Testület megállapítása szerint a rendőrök indokolatlanul vonták intézkedés alá a panaszost. A jogszerűtlen fellépés keretében foganatosított igazoltatás miatt sérült a panaszos személyes adatok védelméhez fűződő joga. Azzal, hogy a panaszosnak a rendezvényt el kellett hagynia sérült továbbá a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához fűződő joga, tekintettel pedig arra, hogy ennek okán a újságírói tevékenységét sem tudta folytatni, sérült a szabad véleménynyilvánításhoz fűződő joga is.

A megállapított sérelmek súlyossága indokoltá teszi azt, hogy a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint – az Rtv. 93/A. §-ának (6) bekezdése alapján – megküldje az országos rendőrfőkapitánynak.

Budapest, 2014. február 12.

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra

testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület